

Amateursuindersvereniging de Pioniers

Bezoekadres:

Köglaan 30, 3571 PZ Utrecht
www.depioniers.nl

Postadres:

Postbus 13017, 3507 LA Utrecht

Redactie: Evelien Pullens

Layout: Evarien Tuitert

redactie@depioniers.nl

In dit nummer o.a.

Van het bestuur	2
Interview Gerard Huizen	3
Jubileumweekend	4
De wandel-APP en Richard	5
Buurman weet alles	6
De minderinvalidetuin	6
De Pioniers Natuurlijk	7
Van dierenmuur tot vlinderkroeg	8
Bewegend gras	9

Agenda

- **13 juni**
Jubileumfeest De Pioniers met o.a. een heerlijk buffet
- **14 juni**
GroenmoetjeDoen!-Dag met o.a. de officiële opening van de Beleefstuin
- **8 juli**
Algemene Ledenvergadering
- **22 en 23 augustus**
Tentoonstelling
- **7 november**
Najaarsborrel

Houd ook de activiteitenkalender bij de kantine en de website in de gaten voor actuele informatie!

Van de redactie

Het verloren rijk, De koningin van de nacht, De woelige hoek, Ezelsdijk, De Pioniers...

... het lijkt wel een sprookje. Het is een sprookje, waar heel veel te beleven is, al 80 jaar. Spreek één van de oudere leden aan en de verhalen over vroeger komen los. Versierde heggen, de volle bingo-avonden, het paard in de kantine, de strenge voorzitter. Nu zijn er weer andere verhalen; over mollen, een vlinderkroeg, de beleefstuin, een wandel-app.

In deze nieuwsbrief wordt aandacht besteed aan het jubileum met verhalen uit de oude doos, het feestprogramma en info over de beleefstuin. Maar er is ook weer een mooi stukje over verwondering, het dierenleven en nieuwe technologie.

redactie@depioniers.nl,
Evelien Pullens

Tip

Kom allen naar
het Pioniersfeest
op zaterdag 13 juni!
Er is een heerlijk buffet
wat door de vereniging
aangeboden wordt.
We hoeven niet zelf te
koken dit keer!

Van het bestuur

Veel te doen, de laatste tijd. We barsten van de energie, de plannen en ideeën. Veel leden zijn actief bezig. Het lustrum bestaat uit drie delen: het feest in juni, de tentoonstelling in de zomer, en de echte verjaardag, op 7 november. Het jubileumweekeind komt eraan: twee dagen feest, samen eten op zaterdag, de opening van de beleef-tuin, de groen-moet-je-doen-dag, activiteiten voor kinderen, het optreden van ons koor, de Pioparade, muziek van de Noord Ooster, het blote voeten pad, een markt, met paard en wagen naar de andere tuinenparken in de buurt; en ook: de start van het mozaïekproject, twee dagen ontwerpen en daarna het inleggen van de mozaïeken. De kale bank staat er tijdens het lustrum, de aankleuring van de slingerbank gebeurt in de weken erna. Begin juli zijn we klaar, denken we. Job Bisscheroux begeleidt dat. Kijk op zijn [site](#), waar de voortgang gevolgd kan worden. Hier vind je ook schilderijen van Matisse die de inspiratie moeten helpen.

Met de bank beginnen we met de herinrichting van het voorterrein. Niet alleen kunst, maar ook een bank waarop we kunnen zitten, praten, drinken en genieten. Dan het vervolg, de verdere herinrichting; daarover later meer, eerst maar eens zorgen dat we een mooi kunstwerk op ons terrein krijgen!

Tussendoor ook nog even een ALV, de statuten. Op 8 juli – tweede ALV – open we het statutenproject af te ronden; we zijn daar tien jaar mee bezig, dus dat mag onderhand wel. Joost en Iris hebben tezamen met een aantal leden nog wat (technische en redactionele) correcties aangebracht,

en nu maar hopen dat we er op 8 juli uit gaan komen.

Nog wat nieuwtjes

De schouwcommissie wandelt op dit moment over het terrein en onderzoekt tuinen en huisjes die er wat verwaarloosd uitzien. We zijn voorstander van een divers tuinenpark, landschappelijke afwisseling, met een grote diversiteit aan tuinen; maar bezoekers en leden hebben er baat zijn als verwaarlozing in beeld komt; we gaan dan met de betreffende leden in gesprek om te kijken hoe verbetering gerealiseerd kan worden en of er ondersteuning nodig is. Het bestuur wil ieder jaar met alle vrijwilligersgroepen praten: hoe gaat het? Lukt het allemaal? Is er hulp van het bestuur nodig? Die gesprekken vinden verspreid over het jaar plaats en zijn inmiddels van start gegaan. Een ook nog: we zoeken nog steeds een nieuwe penningmeester, maar dat weten de meesten al. Maar den zoektocht blijft. Ben je geïnteresseerd, of wil je op een andere manier het bestuur versterken: kom met ons praten.

Let op!

Als je takken op de takkenhoop gooit of hebt gegooid moet je 5 euro betalen. Niet iedereen heeft dat gedaan. Doe dat alsnog!

Dat tot nu toe.

Veel activiteit, en dat gaat gewoon door. Een bruisende vereniging die trots is op zijn lustrum: 80 jaar oud, maar ook 80 jaar jong.

*Fons van den Broek,
voorzitter Pioniers*

ALV 11 april 2015

Statuten

Bijna 40 mensen zetten zich in een grote kring in het verenigingsgebouw om de ledenvergadering bij te wonen over de statuten en het huishoudelijk reglement. Er zijn op een gegeven moment zelfs niet genoeg stoelen. Goede opkomst dus.

Statuten is niet de gemakkelijkste kost. Ik moet eerlijk bekennen dat ik ze niet doorgelezen heb en volledig vertrouwen op de commissie bestaande uit Iris en Joost. Een aantal mensen hebben zich wél verdiept in de papieren. Fons luistert geduldig naar de voor- en tegens, maar het blijkt toch te diepgaand voor een ledenvergadering. De details zullen verder in klein comité worden besproken. De vergadering stemt in met de statuten, maar geeft de commissie tegelijkertijd de opdracht om de gemaakte technische en redactionele onderwerpen die aan de orde waren (ziet zoveel) te verwerken in de definitieve tekst. In een volgende ALV kunnen de statuten dan definitief worden.

Penningmeester en kascommissie

Willem Sen zal het bestuur gaan verlaten. Henk Hilhorst dient zich aan als nieuw bestuurslid. Met applaus wordt hij aangenomen. Er wordt nog gezocht naar een nieuwe penningmeester die Willem Sen zal vervangen. Willem zal voorlopig, voor zover mogelijk, zijn taak blijven vervullen. De kascommissie bestaat uit Emiel, Joost en Annemieke. Zij zijn positief over de cijfers. Het vermogen groeit. Iedereen heeft zijn contributie betaald. De verkoop van winkel stijgt. De kascommissie merkt op dat er meer biologische producten mogen komen in het winkeltje. Zoals gebruikelijk sloot de vergadering af met een gezellig drankje.

Evelien Pullens

Lievelingsmoment:

Andrea komt naar de tuin voor de rust. Thuis wonen ze aan een drukke straat, maar op de Pioniers hoor je de vogeltjes.

Gerard houdt er juist van om mensen om zich heen te hebben. Hij is dol op het verenigingsleven.

Interview met **Gerard en Andrea Huizen**, tuin 24

Samen

De een komt voor de rust, de ander voor de gezelligheid. Toch zijn ze nauw verbonden en doen ze alles samen.

"Wij hebben geen taakverdeling. Wij doen gewoon alles samen, in de tuin en in huis."

42 jaar hebben ze nu een tuin op de Pioniers. Gerard vertelt smeug over die eerste jaren. Hij kwam terecht op de Pioniers via zijn baas, die voorzitter

"Bij ons was het een zoete inval, iedereen was welkom en ik zorgde wel voor wat lekkers"

was van het tuinenpark in die tijd. Hij was streng – te streng – volgens Gerard. Andrea en Gerard zijn makkelijk "Bij ons was het een zoete inval," vertelt Andrea, "Iedereen was welkom. Ik zorgde wel voor wat lekkers." Met opgroeiende kinderen is dat natuurlijk heel gezellig. "Ze zaten achter ons huisje te kaarten," vertelt Gerard. "Nu is dat niet meer. Door al die telefoons." Hij heeft nog meer verhalen. "Ze gingen ook varen vanuit ons huisje, want wij zitten aan de sloot en mijn zoon had een rubberboot. Nou was er op de tuin een meisje Sjaan. 'wil je meevaren?' vroeg mijn zoon. Toen ze wilde instappen, voer hij weg en viel ze in het water. Toch is het onze schoondochter geworden. Het is er één van van Boggelen."

Gezelligheid

Gerard heeft jarenlang de kantine gerund. "Ik deed alles, de inkoop, achter de bar en het schoonmaken. Toentertijd was de kantine open van 10 uur 's morgens tot 's nacht 1 uur of later. De volgende dag ging iedereen voetballen en na het voetballen kwamen ze weer, want hier was het bier goedkoper. Het was een hechte club. Veel jonge mannen waren vrijgezel. En het was gezellig! We hadden bingo-avonden, kaartavonden en feesten. Ik kocht wel 25 kratten per week in. En bij de bingo-avonden was het zo druk dat de ramen open moesten omdat er ook mensen op het plein zaten mee te doen.

In die tijd sloep bijna iedereen op de tuin. 's Avonds stonden de mannen vaak nog lang te kletsen op de bruggetjes. Ze haalden wel eens een geintje aan. Bijvoorbeeld in de tuin van Thea Sebee. 's Nachts hebben ze haar tomaten rood geverfd. "Wat was zij verbaasd 's morgens," grinnikt Gerard.

Nog meer verhalen

Gerard houdt niet op met vertellen: Over het bestuur wat zijn halfgebouwde huisje deed instorten, Meneer Peters, kippen achter zijn huisje, een paard in de kantine, de stinkende Hollyboys, Strateman van het huis op de hoek, Leen van Achterberg. Ik zou er 3 nieuwsbrieven mee vol kunnen schrijven.

Zoals met alles en iedereen hebben Gerard en Andrea ook hun ups en downs gehad op het tuinenpark. Door een ruzie is er een eind gekomen aan die gezellige tijd. Eigenlijk zit hen dat nog steeds niet lekker, want Gerard en Andrea houden niet van ruzie. Het zijn

"...en na het voetballen kwamen ze weer, want hier was het bier goedkoper"

positieve mensen. De laatste jaren is Gerard gelukkig weer volop betrokken bij de activiteiten en gooit hij hoge ogen met zijn creativiteit. Ook dit voorjaar zal zijn tuin weer voor verrassingen zorgen...

Evelien Pullens

Tip van de maand

Snoei de overhangende takken langs het pad, omdat wandelende en langfietsende mensen er last van hebben. Doe het snel! Nu staan ze in bloei en heb je meteen een leuke tak voor in een vaas in de kamer.

JubileumFeest bij de Pioniers

Zaterdag 13 juni vieren we samen ons 80-jarig jubileum

Programma feestweekend 13 en 14 juni

Zaterdag 13 juni, Jubileumfeest

Vanaf **15.00 uur**: Een oproep aan alle kinderen en ouders van de Pioniers:

Kom samen een BloteVoetenPad maken voor en door de kinderen van de Pioniers! Dit gaan we doen bij de speeltuin. Het pad blijft liggen na het feestweekend, zodat we er de rest van de zomer nog plezier van hebben. Kom ervaren hoe verschillende natuurlijke materialen aan je voeten voelen, al dan niet geblinddoekt. Neem je ouders mee en kom om 15.00 uur naar de speeltuin! Laat je ouders ook het avontuur van het BloteVoetenPad beleven! Laat ze geblinddoekt aan je hand over het pad lopen.

Vanaf **17.00 uur** gaan we gezellig borrelen op het plein. Om **17.30 uur** treedt het Pionierskoor op met liedjes over slakken, raapstelen, zevenblad en meer tuinvreugde. Het belooft een vrolijk optreden te worden. Dit mag je niet missen!

Rond **18.00 uur** gaan we samen eten van een heerlijk Marokkaans buffet (vlees en vegetarisch).

Zondag 14 juni, GroenmoetjeDoen!-Dag

11:00 – 12:00 uur - Stedelijke opening Groenmoetjedoen!-Dag en feestelijke opening van de Beleeftuin door Wethouder Paulus Jansen, optreden van het Pionierskoor en andere feestelijkheden.

Tussen **12:00 en 17:00 uur** - Terras en Groene markt - Informatie van o.a. VELT, IVN De Bilt, Vergroening Singel, heerlijke taart van Bea & Bibi, verkoop plantjes, stekjes en Pioniersshoring.

Doorlopend vanaf **12:00 uur** - Rondleiding over de Beleeftuin - Een unieke ontmoetingsplek voor tuinleden en buurtgenoten. Een plek om inspiratie op te doen over kruiden, vergeten groenten en plukfruit.

Zelf een wandeling maken over het tuinenpark? Download ter plekke de spiksplinternieuwe AudioWandeling op je smartphone.

12:00 – 16:00 uur - Kinderenactiviteiten - Alle kinderen van de Pioniers: Kom lekker kleuren op het plein! Vind je een kleurplaat niets? Genoeg gewoon tekenpapier om al je creatieve tekeningen te maken! Kom vooral even kijken!! En durf jij geblinddoekt over het BloteVoetenPad te lopen?

12:00 – 17:00 uur - Mozaïek Workshop - Met mozaïekkunstenaar Job Bisschereux werken aan een mozaïekbank voor de jarige Pioniers.

Tussen **13:30 en 15:00 uur** - PioParade - Op verschillende plekken op het park kun je je laten verrassen door theater, een verhaal, muziek en nog veel meer.

15:00 – 16:00 uur - Vrolijk optreden van Wijkorkest de Noordooster: dit orkest speelt wereldmuziek die lekker in het gehoor ligt.

Materialen gevraagd voor het BloteVoetenPad

Oproep aan alle leden van de Pioniers: om het blotevoetenpad te maken hebben we verschillende materialen nodig uit de natuur. Wil je mij daarmee helpen: ik zoek materialen als zand, schelpen, bladeren (groene en bruine), zaagsel, houtsnippers, takken van ongeveer 15 cm, 3-5 losse tegels, stro, hooi, afgeknipte bloemen (uitgebloeide knoppen, geen giftige!), vers gemaaid gras, keien, kiezels.

Zaterdag 13 juni ben ik in de ochtend op de tuin (nr 23) of bij de speeltuin aan het voorbereiden. Ik heb van alle materialen ongeveer een emmer nodig (een gewone emmer). Als je nog andere materialen weet zijn ze welkom.

Alvast dank voor jullie bijdrage en kom vooral kijken naar de kinderen die het pad gaan maken.

Sandra, tuin 23

Lievelingsmoment:

Richard geniet er het meest van als hij klaar is met iets. De dag dat ik met hem af sprak, had hij bijvoorbeeld de kas opgeruimd en het pleintje onkruidvrij gemaakt. Dat geeft voldoening.

De wandelAPP van Richard Tukker, tuin 96

Het verloren rijk

Richard kocht 5 jaar geleden samen met zijn ouders een tuin. Hij hoopte dat zijn vader, die Alzheimer had, zo op een veilige manier het huis uit kon en lekker bezig kon zijn in zijn op de tuin. Regelmatig zag je de vader

“Ik voelde me thuis. Er stroomt Fries bloed door mijn aderen, denk ik”

van Richard het gras maaien of over het park wandelen. Nu zijn vader er niet meer is, heeft Richard toch de tuin aangehouden. Hij is intussen verknocht geraakt aan het tuinenpark. Waarom? “Het is heerlijk om een stukje eigen terrein te hebben,” vertelt Richard. “Mijn tuin doet me denken boerderij van mijn overgrootvader in Friesland. Toen ik de eerste keer op mijn tuin kwam en meneer van Vuuren er nog was, kwam die herinnering meteen terug. Ik voelde me thuis. Er stroomt Fries bloed door mijn aderen, denk ik.”

Richard noemt zijn tuin ‘het verloren rijk’. Hij ziet het als een tegenhanger van zijn elektronische werk. “Ik zit altijd achter de computer en denk zelfs digitaal. In de tuin zit je met je handen in de aarde. Soms kom je

opeens een worm of een slak tegen. Dat is heel iets anders dan dat beeldscherm. Het is echt en hoort bij menszijn.”

Facebook en de wandelApp

Richard heeft de neiging alles elektronisch te vertalen, omdat hij daar nou eenmaal heel veel van weet en het zijn werk is. Hij is dan ook de beheerder van de facebook-pagina van de Pioniers. Als je lid bent van facebook, krijg je zo heel snel nieuwtjes door of zie je leuke foto’s van evenementen of kleine gebeurtenissen op het park. Berichten op onze pagina worden regelmatig door meer dan 500 bezoekers bekeken, ook mensen van buiten het tuinenpark lezen onze nieuwtjes.

Richard is vaak op de tuin. Hij is erg betrokken en is bovendien onderdeel van de kantinegroep, waardoor hij

“Berichten op onze Facebook-pagina worden regelmatig door meer dan 500 bezoekers bekeken”

ook op de hoogte is van het reilen en zeilen. Zijn fototoestel heeft hij altijd bij zich zodat hij meteen een foto kan

maken als er iets aan de hand is. Bij een workshop kwam Richard in aanraking met een APP die bedoeld is voor musea of stadsrondleidingen, maar ook heel goed te gebruiken voor een tuinenpark. Hij heeft de

“Als je op bijzonderheden gewezen wordt, kijk je anders om je heen; je ziet meer, je raakt geïnteresseerder”

APP zo ontwikkeld dat je met je smartphone in je hand over het tuinenpark kunt wandelen en informatie krijgt. Waarom? “Als je op bijzonderheden gewezen wordt, kijk je anders om je heen; je ziet meer, je raakt geïnteresseerder. Dit zal ook een medium zijn wat jongeren meer aanspreekt. Het is handig, want er is niet altijd iemand die met je meeloopt en uitleg kan geven over het tuinenpark. Nu vind je die uitleg gewoon op je eigen telefoon.” De App zal zondag 14 juni gelanceerd worden.

Evelien Pullens

Buurman weet alles

Beste buurman,

Ik heb een verticuteerhark geërd. Best een gevaarlijk ding. Wat moet ik daar eigenlijk mee doen? Ik krijg de hark bijna niet door mijn gras getrokken...

Buurvrouw

Beste buurvrouw,

Die harken (verticuteren betekent letterlijk kammen) zijn om mos uit je gras te krijgen. Dat buurvrouw dat niet wist :-). Het is niet altijd even makkelijk om het gazonnetje fris groen te houden. Vocht is natuurlijk een belangrijke reden voor mosgroei en met het hoge waterniveau op de tuinen is het niet makkelijk van je mos af te komen. Met die hark ben je op de goede weg, maar je kunt meer doen: Houd de bodem onder het gazon luchtig, eventueel door gaten te prikken en te verticuteren. Maai je gazon regelmatig tot een hoogte van 3 à 5 cm, maar laat het iets langer in droge periodes (5 à 7 cm). Te kort gras werkt mosvorming in de hand. Als het je toch niet lukt om een gezonde grasmat aan te leggen, spit de boel goed om en kies voor alternatieven, zoals bodembedekkende plantjes of een bloemenweide.

De buurman

De mindervalide tuin

Joop en Ineke van Ree hebben een tuin bij de Pioniers sinds 1984. Joop is zaterdags in het winkeltje te vinden. Hij was in het verleden bestuurslid. Ineke zat in de redactie van de voorloper van de nieuwsbrief, het Pionierskrantje. Actieve en bekende tuinleden. Ze hebben hun tuin op de hoek bij het verenigingsgebouw; je kunt er niet omheen.

Joop sukkelde al lang met zijn gezondheid. De laatste tijd gaat het zo slecht dat hij een rollator nodig heeft. Het leek er even op dat hij de tuin zou moeten opgeven, want bukken naar de prachtige aardbeien... dat ging niet meer. Ineke en Joop onderzochten de mogelijkheid om een aangepaste tuin aan te leggen, een tuin met verhoogde bakken. In samenspraak met het bestuur kwamen ze tot een prachtig plan; De tuin van Joop en Ineke zal een

mindervalidetuin worden. Een gedeelte van de verbouwing wordt uit het leefbaarheidsbudget gebouwd.

Joop en Ineke kennen genoeg mensen die een helpende hand toesteken. Ook tuinleden helpen, waardoor de opbouw veel sneller gaat dan gepland. Ze kunnen op tijd beginnen met het planten van de gewassen. Ineke is enthousiast over de samenwerking: Er gebeuren toch wel hele goede

dingen. En het is zo leuk dat mensen dingen voor ons doen. "We doen wel weer wat terug hoor," zegt ze er snel achteraan.

Evelien Pullens

Utrecht Natuurlijk - De Pioniers natuurlijk!

GEWONE KOEKOESBLOEM

Je hebt tegenwoordig 'Utrecht Natuurlijk', je weet wel, wat tot vorig jaar nog 'Natuur en Milieu Communicatie Utrecht' heette; de steedes, de educatieve tuinen en alles daarom heen. Zoals alles tegenwoordig op eigen benen moet staan, zo ook NMC Utrecht. Maar niets gaat boven De Pioniers natuurlijk! Want hiér gebeurt het, vlak voor je neus, onder je schopje of hark. En wát hier gebeurt? Niet het minste, ook dit jaar niet. Een greep:

In de maand april waren er al **8 soorten dagvlinders** te zien, waaronder het oranjetipje; het witje met de oranje vleugeltopjes, althans het mannetjes. De rupsen zijn dol op pinksterbloemen en look-zonder-look en die hebben we steeds meer.

Er zijn **vier jonge egeltjes van de egelopvang losgelaten** begin mei, een week nadat we op twee tuinen egelslaaphutjes hebben gebouwd. Nu maar hopen dat het goed met ze gaat en dat ze maar veel slakken gaan eten. **Alsjeblieft geen slakkenkorrels gebruiken, want dat is funest voor deze dieren, zelfs ecologische korrels!**

Bij het ontmantelen van de twee broeihopen van ringslangen telden we dit jaar **75 en 14 eierkapsels**. Dat betekent dat er weer heel veel jonge slangen rondkruipen in onze tuinen. En die jongen zijn dol op slakken. Dat is mooi meegenomen. Veel leden hebben al een jonge of volwassen slang gezien. Gelukkig weet (bijna) iedereen dat ze totaal onschuldig zijn en vaak al verdwenen zijn voor we ze goed en wel hebben gezien.

Kijk uit met het gebruik van vogelnetten. Vorig jaar zijn er al ringslangen in verstrikt geraakt en ook egels, merels en houtduiven. Vaak met dodelijke afloop. Dus check iedere avond je netten en vooral: maak ze goed dicht. Zorg dat slangen er niet in kunnen.

De **natuuroever**, die het waterschap langs de perenlaan heeft aangelegd, is in 2014 ingezaaid. Eerst leek het niets te worden. Maar geduld wordt beloond. **Echte koekoeksbloem** bloeide eind mei massaal en verder groeit er **dotterbloem**, **engelwortel**, **zwarte zegge** en **reukgras**, heel veel reukgras. Wrijf maar eens een grashalm fijn tussen je vingers en ruik: een sterke karamelgeur en je weet het: dit is reukgras!

De **koekoek** en de **koekoeksbloem**. De plant kreeg deze naam omdat de terugkomst van de koekoek uit zijn winterverblijf samenvalt met de bloei van de plant. Men beweert ook

dat de naam slaat op het zogenaamde Koekoekspog, dat veelvuldig op dit kruid voorkomt. Dit spog wordt veroorzaakt door de larve van een schuimcicade.

Vreemde vogels, die hebben we op De Pioniers genoeg. Maar dit jaar was het prijs: de **groene specht** liet zijn schaterlach het hele voorjaar horen, de **bonte vliegenvanger** zocht een nestkastje en de **koekoek** riep. Al wekenlang zingen **goudhaantjes** in twee grote sparren, terwijl je ze normaal alleen maar in de grote naaldbossen van de Heuvelrug ziet. Toch maar wat grote sparren sparen?

Kijk eens naar de boomsingel bij de speeltuin. Twee jaar na de kap van de abelen zie je het effect: de **meidoorns** zijn sterk gegroeid en bloeien als nooit tevoren. Ook de **sleedoorn** heeft goed gebloeid en in juni de **vlier**. En al die struiken dragen in de herfst volop bessen, waar vogels weer op af komen. Beter dat dan dat ze zich te goed doen aan ons fruit.

De **lemen muur** op de **beleeftuin** trekt al veel **wilde bijen**. Wilde bijen maken ieder voor zich een nestholte waarin ze hun eitjes leggen. Dat is anders dan bij honingbijen en de meeste hommels, die een volk hebben.

Wie in de winter af en toe omhoog keek in de boomsingels heeft vast wel **bolvormige nesten van eekhoorns** gezien. Ze zijn zo groot als een voetbal en bekleed met bladeren. Daarmee kun je ze gemakkelijk onderscheiden van ekster- en kraaiennesten die meer open zijn en alleen uit takken zijn gebouwd. Elke eekhoorn bouwt wel 4 of 5 nesten. Met onze 3 eekhoorns moeten er dus minstens 12 nesten zijn.

Paul van Kan

NEEM EENS EEN KIJKJE OP WWW.UTRECHTNATUURLIJK.NL

Van dierenmuur tot vlinderkroeg

Dieren op de beleeftuin

Niet alleen voor mensen is er steeds meer te beleven in de beleeftuin, ook voor de dieren. Paul wil een 'vlinderkroeg' maken: dat is een tafeltje met rottend fruit of honingwater, waar vlinders van eten. Veel mensen weten het niet, maar sommige vlinders hebben ook andere dingen nodig dan alleen bloemen. Zelfs rottende kadavers, maar die komen er niet. Hij wil ook een vlinderkastje neerzetten waar vlinders in kunnen overwinteren.

Het huisje op de beleeftuin is af. Een plek om te ont-moeten.

Niets hoeft. De achterwand vormt een dierenmuur, ook van wilgentenen en leem. Er worden ruimtes in de muur uitgespaard, waarin kastjes worden gehangen in allerlei groottes. Elk kastje is een onderkomen voor een dier, denk bijvoorbeeld aan een vleermuisenkast of een egelslaapplek. Een kastje kan zelfs een bijenhôtel zijn. De dierenmuur is een doorkijkje naar de natuur.

Om het slootleven van de Pioniers te laten zien, wil de werkgroep Natuurlijk tuinieren hier ook nog een verhoogde waterbak maken, met daarin kikkers,

kikkerdril, de gerande waterkever en dergelijke. In de hoek komt een ringslangenhoop en bij de sloot een grote poel.

Planten op de beleeftuin

Nieuwsgierige blikken in de bak met vergeten groenten in de beleeftuin. En dan vaak de vraag: wat is dat voor gigantische plant met die grote gekartelde zilvergrijze bladeren? Dat is kardoen, een soort distel. Kardoen bloeit van augustus tot september. Kardoen is afkomstig uit het Middellandse Zeegebied. De plant werd al vanaf de vierde eeuw v.Chr. door de Romeinen en de Grieken gegeten. In Zuid-Europa staat de plant vandaag de dag nog steeds op het menu. In Nederland is de groente hier en daar te koop in de herfst. De bladstelen zijn eetbaar en ook de

bloembodem, net als de artisjok, waar de plant familie van is. Van de kardoen worden de vezelige bladstelen en middennerf gegeten. De beste bereidingswijze is

blancheren, omdat dan veel van de smaak behouden blijft. De smaak is licht bitter en ook een beetje zoet en doet denken aan die van de artisjok. Een deel van de plant wordt ook gebruikt als stremsel voor vegetarische kazen (en geeft deze kaas een wat bittere nasmaak). Normaal is stremsel afkomstig van de maag van een kalf.

Paul van Kan

Bewegend gras

Zo spannend! Zo vreselijk spannend! Je zit rustig in je stoeltje op het gras en ziet ineens het gras bewegen. Het stelt eigenlijk niets voor, maar toch is het zó spannend. Je weet wel, vrij direct, dat het een mol moet zijn, maar je ziet haar (nog) niet.

En dan stopt het. Wachten, wachten, wachten. Wat zou zij doen? Waarom gaat zij niet verder? En dan gebeurt er weer wat. Steeds wordt het gras een beetje opgewipt. Zo leuk.

Zij (hij?) liep zich vast op het paadje en bleef daarvoor een tijdje heen en weer bewegen.

Even leek het of zij tevoorschijn zou komen. Dat was best wel een beetje eng. Ik dacht even de kop en de ogen van een beest te zien, ogen die me aankeken en dacht toen dat het een pad was, maar nee, dat was verbeelding.

Er kwam iemand langs en die begon een praatje. En toen hield het op, het gerommel in de grond.

Toen ging ik weer heel stil zitten. En toen begon het weer, een eindje verderop, bij de bomen. Gras, hondsdrif, boterbloem, de plant met die lange rode aren, alles moest eraan geloven, alles werd opgeschud.

't Ging best wel snel, dat graven. 't Werd ook een soort spelletje: waar zit zij nu weer?

En toen kwam er weer een praatje en moest ik opnieuw wachten. Spannende dingen zien is óók een oefening in geduld, zoals zoveel in de tuin.

Een artikel in de NRC (17/18 januari 2015) begon zo:

"Er is mollengaas. Er is anti-mollengranulaat. Er zijn mollenklemmen met en zonder handvat. En er bestaan ultrasone mollenverjagers op zonne-energie. Die zijn erg diervriendelijk, zeker omdat mollen waarschijnlijk alleen lage frequenties horen. We kennen het allemaal.

Maar dat donkergrijze diertje zelf, dat wij zo inventief verjagen van onder onze gazons, dát kennen we nauwelijks."

Een artikel over 'onze' (*Talpa europaea*) en andere mollen die o.a. extreem oud worden en geen kanker krijgen. En dat we er eigenlijk niets van weten.

Het enige dat ik weet is dat ik het een mooi diertje vind, mysterieus en met een prachtige vacht, maar wel wat eigenwijs en soms wat lastig. En dat het ook héél spannend is om het gras wat te zien bewegen en weer en weer en.... waar nu weer?

Om eerlijk te zijn moet ik toegeven dat ik er soms ook wel eens iets anders over denk. Maar...

Er zijn mensen die zeggen dat net zoals de vogels de kosmische energie naar de aarde vliegen, de dieren onder de

grond de aarde-energie naar de oppervlakte, ons leefgebied, graven. En dat vind ik wel een mooie gedachte. Bovendien zijn mollen erg nuttig voor het opruimen van emelten en andere 'schadelijke' larven, beluchten ze de aarde en schudden ze de boel lekker op.

Ahhh, daar is zij weer. Komt al een beetje dichterbij, mijn kant op. Een enorme worm nu in het gras, wel anderhalve decimeter lang, die vlucht en snelt vooruit. Weer een worm en weer een. Die moeten er niets van hebben.

De merel heeft het nu ook ontdekt. Die staat de wormen dus gewoon op te wachten.

Ik zit nu zeker al een half uur te kijken, misschien wel langer, en ik kan er maar geen genoeg van krijgen.

En dan stopt het weer even. Waarom eigenlijk? Wat is zij dan aan het doen? Een middagdutje misschien?

Och, daar begint het weer.

En dan, ineens, toch nog onverwacht, zie ik haar.

Heel even maar.

Maar zó mooi....

Judith Schuil